

Péchi Simon
HARMATÉRT VALÓ IMA
PESZÁH ELSŐ NAPJÁNAK
REGGELÉN

*Errül tehát mondom annak szép énekemet,
Ki szép tavaszt, hideg télből s meleg nyárt szerzett,
Ugyanazon nyavalyáktól menti fejünket,
Áldásival meghízlalja szomjú lelkünket.*

*Távozzál már s járj békével, jó havas eső,
Nehéz, kemény szeleiddel hideg tél szerző,
Jöjjön, szálljon te helyedben szép meleg eső,
Gyenge, kedves harmatokkal meleg nyár szerző.*

*Az Úr neve, dicsősége, mert ott lakozik,
Hol hatalmát, nagy erejét mondják, hirdetik,
Mennyen, földön, mindeneken tudják, ismerik,
Gyenge harmattal áldásit magokon érzik.*

*Mert nagy az mű szabadítónk, békesség szerzőnk,
Háborútól, mint nagy téltől kegyes megmentőnk,
Áldásival, mint harmattal gyönyörködtetőnk,
Szomjú lelkünk szent lelkével s jókkal üdvözlőnk.*

*Ilyenekre magos mennyből száll nagy kegyesség,
Michael angyalra bízott őrző segítség,
Titkon, nyilván védelmező, megáldó szentség,
Mind örökké legyen rajtunk mennyből kegyesség.*

Péchi Simon „harmatért való imája”

(1630 k.)

Péchi Simon (1570 k. – 1642 k.) alapvető szerepet játszott az erdélyi szombatoság liturgiájának kialakításában. Ő állította össze a szertartásrendet, imakönyvet, maga írta az énekek egy részét. Tevékenységére a múlt század második felében kezdtek figyelni. Személyét Kemény Zsigmond regénye elevenítette fel (A rajongók). A tudományos kutatások fontos állomása volt Kohn Sámuel könyve (A szombatosok. Történetük, dogmatikájuk és irodalmuk, különös tekintettel Péchi Simon főkancellár életére és munkáira. Bp. 1889), valamint szombatos imakönyvének mai helyesírás szerinti közzététele (Guttman Mihály – Harmos Sándor, Péchi Simon szombatos imádságos könyve. Bp. 1914). Ezt a szövegkiadást használtuk az itt adott közléshez, azzal a tipográfiai változtatással, hogy versszakokba szedtük az ott folyamatosan nyomtatott szöveget. (Az imádságot korábban Hazai Hugó

közölte, kéziratos imakönyv egy lapjának lenyomatoként: IMIT Évkönyv. Bp. 1900. 240.)

Kohn Sámuel mutatott rá arra, hogy Péchi fordítása a szefárdi (spanyol) szertartáskönyv (*mahzor*) alapján készült, mint ahogy a szombatos imák és énekek általában is a szefárdi hagyományokhoz állnak közel. Azonosította a verset a peszáh első napjának reggeli imarendjében az állva mondott ima ('hamida', Amida, askenázi *Semone eszré*) utáni éneke szövegével: harmatért való ima, ahogyan Kohn nevezi.

Dán Róbert (Az erdélyi szombatosok és Péchi Simon. Bp. 1987. 233–234) az ima eredeti héber szövegének szó szerinti fordítását adta, lelőhelyének megjelölésével. (Bibliográfiai hivatkozása azonban nem egészen pontos. A helyes címlírás a következő: Széder Mo^cadim keminhag haszefardim. Ed. S. Mendez, Amsterdam 1771. 142b.)

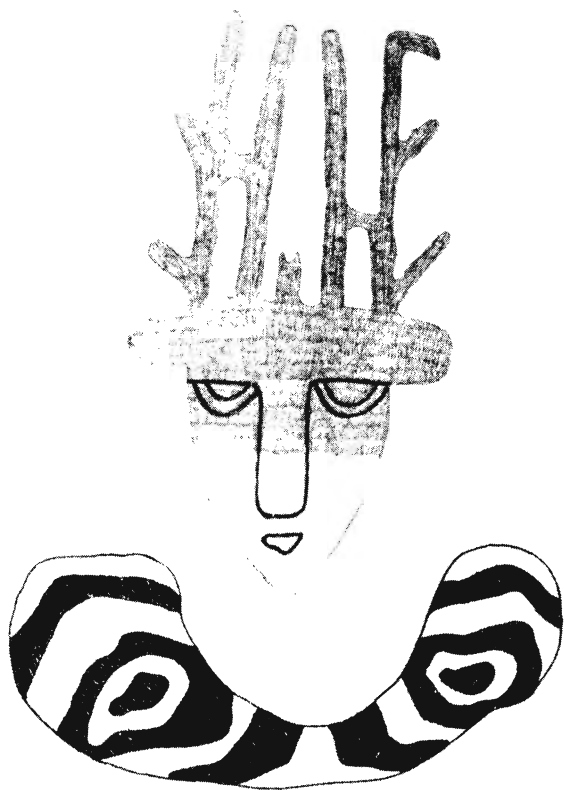
A szefárd ünnepi imakönyvben található héber szöveg – egy régi *pijut*, vallási költemény – (megszerzésében Turán Tamás, jelenleg New York, nyújtott segítséget) alább jelenik meg először teljes terjedelmében a Péchi Simon készítette magyar szombatos vers mellett. A héber szöveg változataira vonatkozóan Davidson, Israel: *Thesaurus of Mediaeval Hebrew Poetry*, III. New York 1924, 39,

no. 860 ad tájékoztatást, azonban téved a Széder Mo'adim oldalszámát illetően (92b-t ír 142b helyett). A dallamot a Varjas Béla kiadásában megjelent, szombatos énekeket tartalmazó könyvből vettük át, Csomasz Tóth Kálmán azonosította (Régi Magyar Költők Tára, XVII. század, 5: Szombatos énekek. Bp. 1970. 248).

DÁN RÓBERT MAGYAR FORDÍTÁSA:

לך לשלום גשם ובה בשלום מל
 אשר שירתי ואשם דברתי
 וביום אמרתי תול כמל
 כי שם כבודך האל שוכן בתוך עם אל
 היום לישראל אהיה כמל
 כי רב להושיע ומוריד המל
 ואגבירה שפתי לצור ישועתי
 כי רב להושיע ומוריד המל
 ותעמיד מיכאל ותהיה לו לגואל
 כי רב להושיע ומוריד המל

„Menj békével eső. Jöjj békével harmat. / Mert hatalmas (az isten), a segítségben. / És hullatja a harmatot. Mondom énekem. / Emelem szavamat. Irányítom ajkamat. / A segítségem sziklájához (istenhez). / Hogy fohászom napján. Csöpöppen mint a harmat (isten). / Mert hatalmas (az isten) a segítségben. / Aki hullatja a harmatot. Mert dicsőséges neved az isten. / Lakozik isten népe között. És felállítod Michaelt. / És leszel neki megváltója. Ma Izraelnek leszek mint harmat. / Mert hatalmas a segítségben. És hullatja a harmatot.” /

JAKOVITS JÓZSEF RAJZA

Jakovits 1958.

AZ REGGELI HAMIDA UTÁN

mikor az második áldást másodszer is iterálja, mivel tavasszal már az harmatoknak leszállásáról kell az istent áldani, ez kis énekecskét mondhatja

Nóta: Nem régen szokott (kertemben)

Rubato parlando $\text{♩} = 152$

KÖZLI: STRBIK ANDREA